

IK Foto no publicitātes materiāliem

Sadarbībā ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centru turpinām veidot apskatus par skolu bibliotēkām Latvijā un stāstīt par labo praksi piemēriem.

Lai interesanti gan skolēniem, gan bibliotekāram

Šomēnes rakstu sērijā “Tiekamies bibliotēkā” dodamies uz Jēkabpili un Jēkabpils 3. vidusskolu, kur mūs sagaida un ar savu darbu iepazīstina skolas bibliotekāre Līga Višņevska. Dzejas pietura, digitālo resursu centrs, tikšanās vieta – šādas un citas lomas skolas bibliotēka pilda mācību gada laikā.

Aprakstu sagatavojis **Emīls Rotgalvis**, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centra medijpratības nozares eksperts.

BIBLIOTĒKĀRA ANKETA

Līga Višņevska

● MĒRĶIS / MISIJA

Veicināt interesi par grāmatām, lasīšanu un literāro mantojumu. Rosināt skolēniem, viņu vecākiem un pedagogiem būt gudriem un atbildīgiem digitālo iespēju lietotājiem.

● ATZIŅA

Bibliotēka ir kabinets numur viens!

● TRĪS VĀRDI PAR BIBLIOTĒKU

Atbalsts, sadarbība, tikšanās.

● LABĀKĀ TRADĪCIJA

“Dzejas pietura” bibliotēkā ik septembri.

● ĪPAŠS LEPNUMS

Par kolēģu atbalstu un atsaucību lasīšanas veicināšanas aktivitātēs.

Līga Višņevska ir Jēkabpils 3. vidusskolas bibliotekāre jau trešo gadu, bet iepriekš strādājusi publiskajā bibliotēkā. Ikdienas darbā viņa tiecas uz to, lai ikvienam lasītājam veidotos pozitīva attieksme, izdzirdot vārdus “grāmata”, “bibliotēka” un “bibliotekārs”. Lai to īstenotu, bibliotekāre par vienlīdz svarīgām uzskata pedagogijas un psiholoģijas darba pieejas. “Gatavojot stundas un runājot ar bērniem, vienmēr domāju, vai man tas būtu interesanti. Lai tie nebūtu tikai sausi fakti, lai rastos līdzpārdzīvojums un interese,” stāsta Līga.

Skolas bibliotēka bieži vien ir pirmā vieta, kur bērns satiekas ar grāmatu. Tāpēc ir ļoti svarīgi, lai šis pirmais iespaids ir pozitīvs. Jēkabpils 3. vidusskolas bibliotēka iekļaujas kopējā skolas dzīvē un piedalās mācību procesā gan ar mācību grāmatu un papildu literatūras nodrošināšanu, gan daiļliteratūras klāsta piedāvājumu. Pēc skolotāju aicinājuma tā iesaistās arī mācību stundās, piemēram, pastāstot, kas ir bibliotēka un kā tā darbojas, vai iepazīstinot ar kādu rakstnieku. Reizēm bibliotēkā notiek arī kas neparastāks, piemēram, ziepju veidošanas darbnīcas.

Bibliotēkas krājumu speciāliste raksturo kā nelielu, taču daudzveidīgu, lai katrs tajā varētu atrast sev piemērotāko lasāmvielu. Daiļliteratūras krājums ir sadalīts pa klašu grupām, domājot

“Gatavojot stundas un runājot ar bērniem, vienmēr domāju, vai man tas būtu interesanti. Lai tie nebūtu tikai sausi fakti, lai rastos līdzpārdzīvojums un interese,” stāsta Līga.

par to, lai bērniem un jauniešiem būtu pieejama aktuālākā literatūra. Līdz 4. klasei krājums netiek kārtots alfabēta secībā un tam ir arī vislielākais pieprasījums. Krājums tiek papildināts ar dāvinājumiem, piemēram, ar “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” grāmatām. Aktīvi krājuma papildinātāji ir arī skolas absolventi. Ar skolas direktores Līgas Ašņevicas ierosinājumu katru februāri, tuvojoties absolventu un žetonu vakaram, notiek arī kampaņa “Draudzīgais aicinājums”, kuras ietvaros visi ir aicināti dāvināt skolas bibliotēkai grāmatas. Pirms tam tiek izveidots un mēnesi iepriekš publicēts vēlamo grāmatu saraksts.

Kā lasīšana tiek popularizēta Jēkabpils 3. vidusskolā

Akcija “Lasošākā klase”

Līdzās ikgadējām aktivitātēm, kas ir “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības” un “Ziemeļvalstu literatūras nedēļa”, skola organizē arī savas lasīšanas »

Komplektizdevums „Latviešu valoda 1. klasei” apstiprināts IZM

Izdevniecības „Skolas Vārds” autoru komandas radītais mācību līdzeklis „Latviešu valoda 1. klasei, 2. daļa” ir apstiprināts Izglītības un zinātnes ministrijā un atzīts par pamatizglītības standartam atbilstīgu.

Komplekzdevumu veido:

Tagad izdevniecība „Skolas Vārds” piedāvā IZM pilnīgi saskaņotu mācību līdzekļu komplektizdevumu „Latviešu valoda 1. klasei”, kas sastāv no mācību grāmatām (1. un 2. daļa) un darba burtnīcām (1. un 2. daļa).

Atsauksmes:

Dace Brūna, Mālpils vidusskolas sākumskolas skolotāja

Ļoti patīk jaunais mācību līdzeklis „Latviešu valoda 1. klasei”. Tas atvieglo skolotāja darbu, jo ir konkrēts plāns, tiek piedāvāti gatavi pārbaudes darbi. Katras mācību stundas sasniedzamie rezultāti bērniem ir pilnīgi saprotami. Skolēniem patīk sadaļa „Es protu!”, kad viņi paši sevi var novērtēt. Atbilstošs burtu lielums. Viss ir korekti, īsi, saprotami un bērnam draudzīgā valodā.

Ingrīda Irša-Podkalne, Baldones vidusskolas skolotāja

Liels paldies izdevniecībai „Skolas Vārds”, jo šis mācību līdzeklis ļoti atvieglo darbu! Skolotājam nav jādomā sasniedzamie rezultāti. Pilnīgi atbilst bērnu vecumposmam. Novērtēju to, ka teksti nav gari un dzejoļi atbilst skolēna vecumposma izpratnei.

Ilze Švītiņa, Elejas vidusskolas skolotāja

Esam ļoti priecīgi par jaunajiem mācību līdzekļiem latviešu valodā, jo tie pilnīgi atbilst standartam un programmai („Skola2030”).

UZZINĀT VAIRĀK

» veicināšanas aktivitātes. Aizvadītajā mācību gadā sadarbībā ar skolas pedagogiem pirmoreiz īstenota akcija “Lasošākā klase”. “Negribējām, lai tā būtu vienkārši sacensība par to, kurš biežāk apmeklē bibliotēku un paņem vairāk grāmatu, tāpēc izstrādājām nolikumu. Galvenais nosacījums ir anketas aizpildīšana. Tajā jāapraksta viena grāmata un viens žurnāls, kuri ir lasīti. Vērtējumā tiek ņemta vērā klases kopējā iesaiste lasīšanā, citu bibliotēku apmeklējums un tajās izsniegtie izdevumi,” stāsta bibliotekāre. Lasošākā klase tiek vērtēta 2.–3. un 4.–5. klašu grupās, kurās tiek noteikts arī lasošākais skolēns. Maija sākumā rezultāti tiek apkopoti un notiek noslēguma pasākums, kurā visi uzzina, cik grāmatu akcijā izlasīti, kā veicies ar anketu aizpildīšanu un galu galā – kurš ir uzvarētājs.

Akcija “Dzejas pietura”

Šī akcija skolas bibliotēkā norisinājusies jau trīs gadus un kļuvusi par skolas tradīciju. “Kā ierasts, septembris ir dzejas mēnesis, mācību gads ir tikko sācies un “Dzejas pietura” ir vieta, kur pietāt, lai nedaudz relaksētos un noskaņotos turpmākajam mācību darbam. Pēdējos divos gados tajā izceļam kādu konkrētu dzejnieku,” par aktivitāti stāsta Līga. 2024. gada septembrī pietura bija veltīta Jānim Baltvilkam. Ar “Dzejas pieturu” saistītajām mācību stundām ir sagatavots neliels stāstījums par dzejnieku, tiek izstādītas autora grāmatas, skolēni lasa viņa dzejoļus, kā arī veic dažādus uzdevumus. “Piemēram, lasot Baltvilka dzejoli “Kas vārdā iekšā”, tam nebija redzams pēdējās rindas pēdējais vārds, un bērniem tas bija jāizdomā un jānosauc. Ar dzejoli “Ja tu gribi” apceļojām dažādas Latvijas vietas un pārrunājām, kur kurš ir bijis, vai tādu vietu atpazīst. Minējām mīklu dzejoļus, apskatījām, cik interesantā formā var būt uzrakstīts dzejolis “Siena kaudze” un arī atklājām, ka dzejoli “Parkā” daži vārdi var tikt aizstāti ar attēliem,” ar radošajām aktivitātēm iepazīstina bibliotekāre. Šajā mācību gadā skolas “Dzejas pieturā” īstenota aktivitāte “Saliec savu grāmatdzejoli”, kurā tika iesaistīti arī vecāko klašu skolēni. Tās pamatā bija Jēkabpils novada galvenās bibliotēkas aicinājums »

» sarindot grāmatu nosaukumus īsā dzejolī, parādot, kā dzeja rodas pat grāmatu plauktā.

Bibliotekārās stundas

Ja bibliotēkā notiek mācību stundas, tad tajās arī ir iesaistītas grāmatas un lasīšana. Piemēram, runājot par Blaumaņa darbu "Velniņi", bērniem pašiem bija jāizlasa, kādus nedarbus Velniņi pastrādāja, stundā par Lieldienām viens no uzdevumiem bija lasīt pasaku un pēc tam atbildēt uz jautājumiem. Arī tādā nopietnā tēmā kā 1949. gada deportācijas tiek iesaistītas tēmai atbilstošas grāmatas. "Lasīšana kā skolēnu iesaistes, līdzī domāšanas veids var tikt izmantota jebkurā bibliotekārajā stundā, jo grāmatu saturs ir tik daudzveidīgs," spriež bibliotekāre.

Digitālās zināšanas

Gan mācības, gan pētniecība un citas aktivitātes nozīmē arī digitālo prasmju attīstīšanu. Bibliotekāre Līga, kura beigusi arī Latvijas Nacionālās bibliotēkas mācības "Medijpratības meistari", aktīvi iesaista bibliotēkas apmeklētājus dažādās tematiskajās aktivitātēs, piemēram, Vispasaules Drošāka interneta dienā uzsvars ir uz drošības jautājumiem.

Materiālus stundas sagatavošanai bibliotekāre pārsvarā ņem no vietnes *drossinternets.lv*. Skolēni iesaistās diskusijās, kopīgi skatās video un pilda testus. Šogad skolā bija iespējams piedalīties arī QR kodu izaicinājumā "Labākais padoms drošībai internetā", bet stundās apgūts, kas ir digitālā pēda un tās nospiedums. Medijpratības veicināšana notiek, arī stāstot par drošicamiem digitālajiem resursiem, kurus skolēni izmanto ikdienā, piemēram, Latvijas Nacionālā enciklopēdija, Digitālā bibliotēka, PRIMO katalogs, Jēkabpils novada kopkatalogs un citi. ●